

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ต้นฉบับ
MASTER



เป็นโรงพยาบาลโดดเด่น
ในด้านการจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก
หมายเลขเอกสาร WI-NUR๐๑-๐๔๘ จำนวนหน้าทั้งหมด ๑๐ หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน	ชานิชดา อนุกรม	๐๖ มิ.ย. ๒๕๖๖
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	ก่องวิธ งามวิไล	๐๗ มิ.ย. ๒๕๖๖
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน		๐๗ มิ.ย. ๒๕๖๖

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

 เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม	โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร RATCHAPHIPHAT HOSPITAL		หมายเลขเอกสาร WI - NURo๑ - ๐๔๘
	วิธีปฏิบัติงาน WORK INSTRUCTION	ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐ วันที่บังคับใช้ :	หน้า ๑/๑๐
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก			

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูกเป็นแนวทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานและปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อน

๒. ขอบเขต

ใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูกทุกรายตั้งแต่แรกรับจนถึงวันจำหน่ายของโรงพยาบาลราชพิพัฒน์

๓. นิยามศัพท์

๓.๑ การตั้งครรภ์นอกมดลูก หมายถึง ตั้งครรภ์นอกมดลูก (Ectopic pregnancy) หมายถึง การตั้งครรภ์ซึ่งอยู่ผิดที่จากตำแหน่งโพรงมดลูกปกติ เกิดขึ้นเมื่อไข่ที่ได้รับการปฏิสนธิแล้วไปฝังตัวที่อื่นนอกเหนือจากโพรงมดลูกพบได้ประมาณร้อยละ ๑ - ๒ ของการตั้งครรภ์ทั้งหมดซึ่งสามารถแบ่งตามตำแหน่งที่พบได้เป็นการตั้งครรภ์ที่ท่อนำไข่พบร้อยละ ๙๕ และการตั้งครรภ์ตำแหน่งอื่นที่ไม่ใช่ท่อนำไข่ร้อยละ ๕ เช่น ปากมดลูก รังไข่ แผลผ่าตัดคลอด เป็นต้น

๓.๒ Methotrexate (เมโธเทรกเซท) เป็นยาต้านมะเร็งหรือเคมีบำบัด ออกฤทธิ์แทรกแซงการเจริญเติบโตของเซลล์ โดยเฉพาะเซลล์ที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น เซลล์มะเร็ง จึงนำมาใช้ฉีดรักษาภาวะท้องนอกมดลูกเพื่อไม่ให้ตัวอ่อนเจริญเติบโตและสามารถฝ่อไปได้เอง จะใช้ในกรณีที่ตัวอ่อนมีขนาดเล็ก มีอายุ ครรภ์น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ ก่อนยังไม่แตกและตรวจไม่พบการเต้นของหัวใจทารก

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

- ๔.๑ แพทย์
- ๔.๒ พยาบาล

๕. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- ๕.๑ เครื่อง USG
- ๕.๒ ยา MTX (Methotrexate) สำหรับอายุครรภ์ < ๖ สัปดาห์ หรือ BHCG < ๓,๕๐๐
- ๕.๓ tube CBC, G/M LPRC
- ๕.๗ Infusion pump





เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

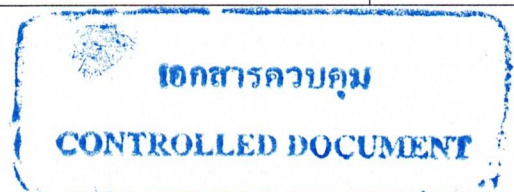
ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๒/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติ

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
พยาบาล		<p>ตรวจคัดกรอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การซักประวัติ กรณีสตรีวัยเจริญพันธุ์ มาด้วยอาการปวดท้องน้อยหรือมีเลือดออกทางช่องคลอดผิดปกติหรือประวัติประจำเดือนขาด ให้ส่งตรวจ UPT ทุกราย - หากผล Positive ให้ส่งปรึกษาสูติแพทย์เพื่อพิจารณาตรวจรักษาเพิ่มเติม - การตรวจร่างกาย ประเมินอาการอาการแสดง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> • ระดับความรู้สึกตัว • สัญญาณชีพ • abdominal sign • Bleeding per vagina <p>ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ/รายงานผลการประเมินอาการและผลการตรวจให้แพทย์ทราบ</p>	
สูติแพทย์และพยาบาล		<p><u>การประเมินอาการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินการเปลี่ยนแปลงสัญญาณชีพ ทุก ๑ ชั่วโมง ประเมินจำนวน Bleeding per Vagina ,Abdominal sign, Hct , เผื่อระวังความเสี่ยงการเกิด Rupture Ectopic pregnancy - ดูแลเตรียมพร้อมผู้ป่วยก่อนตรวจภายในและ ultrasound tranvaginal เมื่อมีคำสั่งแพทย์ - เตรียมผ่าตัดตามคำสั่งแพทย์ 	





โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

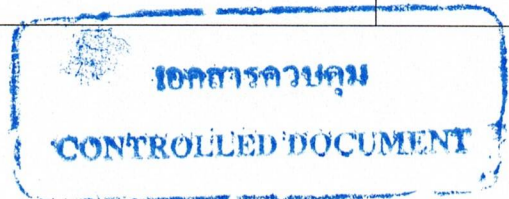
วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๓/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
สูติแพทย์และ พยาบาล	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;">การวางแผนการพยาบาล</div>	<p>- เมื่อ แพทย์วินิจฉัย Ectopic ให้ พยาบาลส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ตามคำสั่งแพทย์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● CBC ● Anti HIV ● G/M LPRC ● Urine preg test ● BHCG <p>- พยาบาลวิชาชีพติดตามผลการตรวจ ทางห้องปฏิบัติการ/รายงานผลการ ประเมินอาการและผลการตรวจให้ แพทย์ทราบ</p> <p>- การวางแผนการพยาบาลขึ้นอยู่กับ ชนิดและความรุนแรงของภาวะท้อง นอกมดลูกแบ่งเป็น ๒ ชนิด ได้แก่</p> <p>คือ ๑. ภาวะท้องนอกมดลูกไม่แตก</p> <p>๒. ภาวะท้องนอกมดลูกแตก</p> <p>กรณี Ectopic ไม่ rupture</p> <p>๑. ให้ Observe อาการและติดตาม BHCG อีก ๔๘ ชั่วโมง</p> <p>๒. กรณี ปวด ท้องไม่มาก no bleeding, ไม่มีการเลือดออกในช่องท้อง และไม่มีการแตกของท่อนำไข่ ให้ สังเกตระดับความรู้สึกตัว, V/S, abdominal sign, bleeding per vg ถ้าผิดปกติ Notifyแพทย์เจ้าของไข้/ แพทย์เวร</p>	





โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

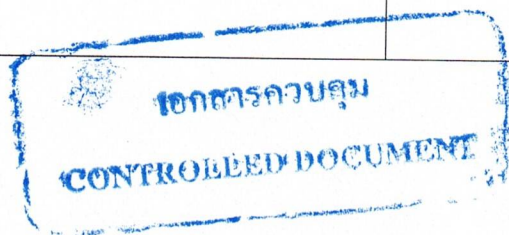
วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๔/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
สูติแพทย์และ พยาบาล	การวางแผนการพยาบาล	<p>๓. รักษาด้วยยาเมโธเทรกเซท (Methotrexate) ปฏิบัติดังนี้</p> <p>๓.๑ ตรวจสอบคำสั่งการรักษาของแพทย์และส่งสำเนาใบคำสั่งรักษาของแพทย์ให้ห้องยาเคมีบำบัดเตรียมยาตามแผนการรักษาแพทย์</p> <p>๓.๒ รับยาจากห้องผสมยาเคมีบำบัดไปรับยาที่ห้องเตรียมยาเคมี เมื่อเภสัชกรโทรแจ้งรับยา</p> <p>๓.๓ ขณะให้ยาสวม mask เสื้อกาวน์ ถุงมือ แยกโซน กันม่าน ให้ยาโดยปฏิบัติตามแนวทางการบริหารยาฉีดที่ syringe ,เข็ม, สำลี ในถุงซิปล็อก และเอาถุงซิปล็อก ทั้งลงในถุงขยะเคมีสีเทา พร้อมกับถอดถุงมือทั้งในถุงขยะเคมีด้วย</p> <p>๓.๔ แจ้งเจ้าหน้าที่เก็บขยะเคมีเก็บทิ้งตามระบบ IC</p> <p>๔. การรักษาโดยการชูดมดลูก กรณี ผลครั้งที่ ๒ ขึ้น < ๓๕% ให้พยาบาลเตรียมผู้ป่วยเพื่อทำผ่าตัดและตรวจเลือดติดตามผล BHCG ใน ๔๘ ชม.</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากผลเพิ่มขึ้นพิจารณาผ่าตัด - หากผลลดลงให้ติดตามผลBHCG ซ้ำจน Negative 	





โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๕/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
<p>สูติแพทย์และ พยาบาล</p>	<pre> graph TD Start(()) --> A{ให้การ รักษาพยาบาล} A --> B{มีภาวะEctopic Rupture} B --> C[มีภาวะช็อก - แก้ไขภาวะช็อก และSet OR emergency ผู้ป่วยได้รับการ ผ่าตัดภายใน ๓๐ นาที] B --> D[ไม่มีภาวะช็อก -อธิบายแผนการ รักษาและการ เตรียมผ่าตัด - ประสานผ่าตัด ภายใน ๒ ชม.] </pre>	<p>การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก แรกเริ่มที่มาด้วยภาวะ shock พยาบาลวิชาชีพแก้ไขภาวะ Shock ก่อนตั้งขั้นตอนต่อไปนี้ แล้วให้ปฏิบัติ ตามขั้นตอนการพยาบาลระยะแรกเริ่ม ที่มาด้วยไม่มีภาวะ Shock</p> <ol style="list-style-type: none"> พยาบาลวิชาชีพจัดท่านอนราบ , clear airway เพื่อเปิดทางเดินหายใจ ให้โล่ง เปิด IV ๒ เส้นคือ Acetar ๑,๐๐๐ cc iv drip ๑๒๐ cc/hr.แล: IV Load พยาบาลวิชาชีพผู้ช่วยพยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ ดูแลให้ O_๒ mask ๑๐ LPM เพื่อป้องกันภาวะ hypoxia พยาบาลวิชาชีพดูแลใส่สายสวน ปัสสาวะคาสาย พยาบาลวิชาชีพดูแลให้เลือดหรือ ส่วนประกอบของเลือด พยาบาลวิชาชีพ/ผู้ช่วยพยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ เตรียมผู้ป่วยผ่าตัด กรณีฉุกเฉินอาการยังไม่ดีขึ้น โดยดูผล พินิจของแพทย์เวรพิจารณาผ่าตัด พยาบาลวิชาชีพประสานงานกับ พยาบาลวิสัญญีและพยาบาลห้องผ่าตัด เพื่อส่งผู้ป่วย การรักษาเร่งด่วนของ แพทย์เวร 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT



โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๖/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
<p>สูติแพทย์และ พยาบาล</p>	<pre> graph TD Start(()) --> D1{ให้การ รักษาพยาบาล} D1 --> D2{มีภาวะEctopic Rupture} D2 --> B1[มีภาวะช็อก - แก้ไขภาวะช็อก และSet OR emergency ผู้ป่วยได้รับการ ผ่าตัดภายใน ๓๐ นาที] D2 --> B2[ไม่มีภาวะช็อก - อธิบายแผนการ รักษาและการ เตรียมผ่าตัด - ประสานผ่าตัด ผู้ป่วยได้รับการ ผ่าตัดภายใน๒ ชม.] </pre>	<p>เตรียมความพร้อมผู้ป่วยเพื่อผ่าตัดโดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - PN ทำความสะอาดและโกนขน บริเวณหน้าท้องถึงหน้าขาทั้งสองข้าง - ดูแลใส่สายสวนปัสสาวะคาสาย - ดูแลให้ NPO AMN หรืออย่างน้อย ๖ ชั่วโมง ก่อนผ่าตัดพร้อมทั้งอธิบาย เหตุผลและแนวทางการรักษาให้ผู้ป่วย และญาติทราบ - ดูแลให้สารน้ำทางหลอดเลือด คือ ๕%D/N/๒ ๑,๐๐๐ml IV drip ๑๐๐ m/hr หรือตามแผนการรักษา ควรใช้เข็ม No. ๑๘-๒๐ ที่แขนข้างซ้ายเสมอ (ถ้าผู้ป่วย ไม่มีพยาธิสภาพที่เป็นข้อห้าม) และใส่ Three way ทุกกรณี - ตรวจสอบความพร้อมก่อนส่งผ่าตัด ได้แก่ การลงนามยินยอมผ่าตัดของผู้ป่วยและญาติ พยานเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์และยา (ถ้ามี) ป้ายชื่อมือผู้ป่วย วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ติดตัวผู้ป่วยไป - พยาบาลวิชาชีพมีหน้าที่ประสานงาน กับห้องผ่าตัดและห้อง LAB เพื่อส่งผู้ป่วยไปรับการผ่าตัดรวมถึงรายงานผลเลือดให้แพทย์และพยาบาลห้องผ่าตัด ทราบกรณี Case เร่งด่วนที่ยังไม่ได้รับ ผลตรวจเลือด 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT



โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๗/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
<p>สูติแพทย์และ พยาบาล</p>	<pre> graph TD A[ให้การ รักษาพยาบาล] --> B{มีภาวะEctopic Rupture} B --> C[มีภาวะช็อก - แก้ไขภาวะช็อก และSet OR emergency ผู้ป่วยได้รับการ ผ่าตัดภายใน ๓๐ นาที] B --> D[ไม่มีภาวะช็อก -อธิบายแผนการ รักษาและการ เตรียมผ่าตัด - ประสานผ่าตัด ภายใน ๒ ชม.] </pre>	<p>การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก แรกรับที่มามีด้วยภาวะ shock พยาบาลวิชาชีพแก้ไขภาวะ Shock ก่อนตั้งขั้นตอนต่อไปนี้ แล้วให้ปฏิบัติ ตามขั้นตอนการพยาบาลระยะแรกรับ ที่มามีด้วยไม่มีภาวะ Shock</p> <ol style="list-style-type: none"> พยาบาลวิชาชีพจัดท่านนอนราบ , clear airway เพื่อเปิดทางเดินหายใจ ให้โล่ง เปิด IV ๒ เส้นคือ Acetar ๑,๐๐๐ cc iv drip ๑๒๐ cc/hr.และ IV Load พยาบาลวิชาชีพผู้ช่วยพยาบาล/ผู้ช่วย เหลือคนไข้ ดูแลให้ O_๒ mask ๑๐ LPM เพื่อป้องกันภาวะ hypoxia พยาบาลวิชาชีพดูแลใส่สายสวน ปัสสาวะคาสาย พยาบาลวิชาชีพดูแลให้เลือดหรือ ส่วนประกอบของเลือด พยาบาลวิชาชีพ/ผู้ช่วยพยาบาล/ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ เตรียมผู้ป่วยผ่าตัด กรณีฉุกเฉินอาการยังไม่ดีขึ้น โดยดูผล พินิจของแพทย์เวรพิจารณาผ่าตัด พยาบาลวิชาชีพประสานงานกับ พยาบาลวิสัญญีและพยาบาลห้องผ่าตัด เพื่อส่งผู้ป่วย การรักษาเร่งด่วนของ แพทย์เวร 	

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT



โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI - NUR๐๑ - ๐๔๘

เป็นโรงพยาบาลโดดเด่นในด้าน
การจัดการที่สร้างคุณค่าต่อสังคม

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : ๐๐
วันที่บังคับใช้ :

หน้า
๘/๑๐

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูก

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียด	เอกสารอ้างอิง
สูติแพทย์และ พยาบาล	<p>การดูแลหลังผ่าตัด และจำหน่าย</p>	<p>การดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัด</p> <ol style="list-style-type: none"> V/S Routine post op + จนกว่าอาการจะคงที่ กระตุ้น Ambulation แนะนำการดูแลแผลผ่าตัด ประเมินแผลผ่าตัดก่อนจำหน่าย Dressing ติดพลาสติกกันน้ำ <p>การจำหน่าย</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองเมื่อกลับบ้าน เช่น การรับประทานอาหาร, การคุมกำเนิด, การมาตรวจตามนัด ๑ สัปดาห์เพื่อประเมินอาการและแผลผ่าตัด นัด ๑ เดือนเพื่อฟังผลชิ้นเนื้อและการและการสังเกตอาการผิดปกติ ติดตามเยี่ยมบ้านทุกรายโดยใช้แอปพลิเคชันไลน์ @๒RPP และการโทร Telemed เยี่ยมบ้าน 	

๗. เอกสารอ้างอิง

- เอกสาร CPG ภาวะท้องนอกมดลูกของโรงพยาบาลราชพิพัฒน์
- เอกสารวิธีการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยตั้งครรภ์นอกมดลูกโรงพยาบาลหนองคาย

๘. บันทึก

ไม่มี

